

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsote inrankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 15. novembra. „Golos“ poroča iz Prankalesa 14. novembra: Rusi oblegajo Erzerum, postavili so v celem vilajetu erzerumskem rusko vladu in upravo. General Šelkownikov je vojaški guverner okraja Erzerumskega.

Carigrad 14. novembra. Rusi so v ponedeljek prijeli Irepol in Lubin pri Plevni, a so bili z izgubo 150 mož odbiti.

Tu gre glas, da se Srbija pripravlja vstopiti v vojno akcijo, da čaka samo še ruskega gibanja proti srbskeji meji. Srbski agent tukaj pravi, da od svoje vlade nij dobil nobenih poročil.

Vojska.

Turki v Carigradu hote vedeti, da so Rusi napadali v ponedeljek Turke pred Plevno. Ali kakó morejo to izvedeti, ker je Osman paša odrezan od vse zveze s Carigradom? Bode pač tudi to one vrste novica, kakor so jih Turki v Ardahanu in Šibki neprenehoma razglašali, pa so se takoj neresnične izkazale.

V Aziji torej Rusi Erzerum oblegajo in so tudi uže za vso provincijo rusko vladu postavili, znamenje, da jo hote obdržati za odškodovanje vojne, ker denarja iz izžete Turčije itak ne bi mogli dobiti.

Vspehi Črnogorcev, ki se bodo kmalu polastili Bara in primorske luke Špice, katera jim je za državni obstanek in razvoj trgovinski absolutno potrebna, vzbujajo občudovanje celo pri sovražnikih Slovanstva. Toliko so trpeli ti maloštevilni junaci, ali oni se ne polenijo, oni so vedno junaci.

Beda Črnogorcev

je velika. Zapuščeni reveži brodijo sedaj gladni po gorah, kjer so jim Turki požgali pohištva. Množica otrok, ki so ostali brez strehe in zavetja, bos in na polu nagi, potika se po skalovji, ter ne dobi ni hrane ni bivališča. Njihovi roditelji so mnogi ali ubiti bili v vojski ali pa so umrli za vročnico. Na ta način so pomrle nekatere vasi do celega. A predstoječa zima z meteži in mrazom grozi pristinosti nove bede. Prej oblečene v sukno in opanke, zdaj le umazane cunjce borno pokrivajo telo Črnogorkam. Uže je nad eno leto, kar se v Črnej gori nij nič sejalo in nij pripravljalo, da bi se napravila obleka in obutev. Može so vsi v vojski, a tudi ženske cel čas ne nehajo jim pomagati, ter se zanimajo z bojnim življenjem, pustivši domače delo.

Pooblaščenec ruskega društva, ki skrbi za bolne in ranjene vojake v Črnej gori, piše, da od smrti, a samo od smrti, rešijo nesrečneže na račun ruske vlade v nekaterih krajih postavljene žitnice. Stradalci imajo tri do štiri dni hoda, po ostrem kamenji, ob robovih gora, pod palečimi solučnimi žarki, ali v silnej plohi, da dobijo en meh koruze. Caričin dar — 25.000 rubljev, je bil razdeljen le mej najbolj ubožne družine, in se je porabil za največjo potrebo — za živež. Vse, kar se je pripeljalo iz Rusije v prošlem letu, platno, perilo in obleka, vse je uže sama capa, a novega se ne dobi ničesar. 100.000 beguncev iz Hercegovine, Bosne in zdaj iz Zete, dela le še strašnejšo revščino Črnogorcev, ki so jih sprejeli v svoja borna prebivališča.

Mestno občestvo cetinjsko je v resnici v zadregi, s čim bi preživelo in v kaj bi odelo nesrečne. Res, da je denes en del Hercegovine osvobojen, in da bi se mnogi begunci mogli zopet vrniti domov, a kaj naj počnejo tam? Hiše so jim požgane in razgrebene, živino so pa odgnali Turki. Ostale so na mestu samo razvaline, pepelišča in tu pa tam še štrlijo — vislice...

Društvo, ki skrbi za bolne in ranjene in cetinjsko občestvo, se tedaj zopet obračata z milo prošnjo do vseh, ki imajo človeška čustva, ki morejo kaj podeliti stradalcem, če tudi le malo žrtvo, da naj se jih usmilijo: „Ne prosimo vas,“ tako pravijo Rusom, „novega platna in sukna, ker to sami potrebujete za svojo vojsko, a blagovolite nam poslati s t a r e, ponošene obleke, ali najbolj proste tkanine in odeje.“

Morebiti tudi kateremu Slovincu gane srce ta mili klic na pomoč, da se usmili najhrabrejšega, a sedaj bednega bratskega naroda, borečega se „za krst čestni i slobodu zlatnu.“

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 13. nov. [Izv. dop.]

V prihodnej seji se začne debata o noveji nagodbi z Ogersko. Na dnevnem redu je sicer le novi bankstatut, a ker je to prvi izmej predlogov, kateri spadajo k nagodbi, bode se generalna debata sukala sploh o celej nagodbi, tem bolj, ker poslanec Schaup od Fortschrittskluba nasvetuje, da se naj ne preide v specialno debato bankinega statuta prej, dokler nijso vse postavbe tikajoče se nagodbe v zboru predložene.

Listek.

P o z n o.

(Stranica iz življenja.)

I.

(Dalje.)

Mej tem se reči Ane Petrovne uredijo in ona otide na kmete. Mi pa živimo z mojimi domačimi. Vse, kaže se, mi obeta neizrečeno srečo. Sonečka me ljubi, značaj ima raven in vesel, sedi pri delu in poje pesni, kakor ptica pevka, ki je zletela k nam z neba, da oživlja našo samoto. Tudi to, kar se redko dobi pri ženski, ima ona. Nij me motila v mojem delu, še spodbadala me je k trudu. A ravno zarad tega, ker je bila moja sreča silno velika, se je nijsem mogel popolnem veseliti; trepetal sem in bal sem se izgubiti jo. Večkrat sem tugoval brez uzroka, sem bil razdražen, sem jej brez pomisleka očital in jo tako žalostil, potem sem pa sam plakal, prosil odpuščenja in slednjič sem se jezil nad

svojo slabostjo. Z eno besedo, na vrhuncu sreče sem bil jaz nesrečen. Vse se mi je zdelo, da me žena ne ljubi tako, kakor kaže, in da nijsem vreden take ljubezni. Ali nij bilo to predčuvstvo? V resnici, Sonečka me je dobila v teh letih, ko deva ljubi ljubezen in prvi moški, ki ga zadene, jej je predmet. Dokler se nijsva midva sešla, je ona živela na kmetih in nikogar nij videla. Vse to se je motalo po mojej glavi in jaz sem trpel. Zopet rečem, morebiti sem predvidel bodočnost. A kaj je koristi v tem predvidenji, ko ono odpravlja samo sedanost. Odvrniti prihodnje nij v moči človeka, če tudi ono predvidi.

Tako prde obletnica najine poroke, leto, koje bi bilo lahko tako srečno, katero sem pa jaz otroval s svojim nemirom. Vendar so bile minute polne sreče, ko sem se jaz nankrat uspokojil in videl življenje v pravem njegovem svitu; a to so bile kratke minute. Drugo leto sem postal oče in od tega časa sem se prerodil. Zdelo se mi je, da ima moja žena zdaj toliko okov, vežočih jo z družino,

da se mi je zdelo nemogoče izgubiti jo. Pomiril in oživil sem se, ter ne zapazil, da stojim na kraju jame, katero sem si sam izkopal. Meni nesrečnežu še v glavo nij prišlo, da se je v nedolžnem srcu moje žene, kojej sem vedno brez uzroka očital, zamoglo nakočiti mnogo žolca, ki je moral imeti izhod tako ali drugače. Tako je, da sem jaz priklinal nesrečo in ona je prišla. Sonečka je po otročjej postelji še bolj razcvela in postala krasnejša. Mene nijso več boleli zavidljivi pogledi, katere so metali na njo moški, ko sva se skupaj sprehajala.

II.

Enkrat, prišedši ž njo domov, me nepričakovano objame Hozarov.

„Ura! profesor,“ kriči on, „zmaga! slednjič si vendar-le iz pergamenta postal človek. Te bom uže zdaj jaz mučil s svojimi srčnimi izlijanjami, zdaj me boš razumel.“

Treba je omeniti, da mu jaz uže od svoje ženitve nijsem nič pisal, in da on ničesar nij vedel o tem. Priznati moram, da je pravo

Za generalno debato je tedaj uže mnogo govornikov vpisanih, mej njimi proti dr. Pražak, Weiss-Starkenfels, Pflugl, dr. Vošnjak od opozicije. Dalje bodo proti govorili baron Kellersperg, bivši cesarski namestnik na Češkem. O svojem času je grof Hohenwart, ko je odstopal, cesarju Kellersperga bil nasvetoval za namestnika. Mož sicer spada k ustavovernej stranki, pa je zmeren, pravičen in pošten. Ministerstvu je jako neljubo, da se Kellersperg, ki je izvoljen od štajerskega velicega posestva, proti njemu obrača.

A kljubu vsem tem se ministerstvu nikakor nij bati, da ne bi dobilo večine za svoje predloge. Kajti ne samo, da ima zase poslance iz velicega posestva in uradnike v centru, dalje levico s Herbstom in Giskro in vselej pokorne rusinske pope, jej v tem vprašanju tudi Poljaci pristopijo, ki se hote s tem Magjarom prikupiti. Ostane tedaj v opoziciji desni centrum pod Hohenwartom in Fortschrittsklub, skupaj kacih 70 do 80 glasov proti 140 do 150.

Sicer pa nij več misliti, da bi se vse postave o novej nagodbi še tekom tega leta sklenile. Vpeljal se bode zopet za nekaj mesecev nekaki provizorij, o čemer se bodo naši z-ogerskimi ministri še ta teden posvetovali. (Glej „politični razgled.“)

Volitveni red trgovinske in obrtne zbornice kranjske.

Bližajo se nove volitve v trgovinsko in obrtno zbornico kranjsko. Zatorej naj mnogoterim volilcem po Kranjskem podamo volitveni red, da se bodo znali ravnati. Glasi se:

§. 1. Trgovinska in obrtna zbornica kranjska v Ljubljani ima dvajseti in štiri pravih zbornikov, ter je na dva odseka razdeljena: 1. na trgovski odsek; 2. na obrtni odsek. Obrtni odsek ima tri razdelke: a) velicega obrta razdelek; b) rudarski razdelek, in c) ostalih obrtov razdelek. Trgovski odsek ima deset, velicega obrta razdelek tri, rudarski razdelek dva in ostalih obrtov razdelek devet pravih zbornikov, izmed katerih treba, da konči (vsaj) polovica izbrancev vsacega odseka domuje tam, kder stoluje zbornica.

§. 2. Pravi zborniki se v samosobnej (neposrednej) volitvi izbirajo za šest let. Kadar

minó tri leta, tedaj v 31. dan decembra meseca, polovica zbornikov, izbranih v trgovski in obrtni odsek, izstopi po redu svojih službenih let, in ti se nadomestijo z novimi volitvami. Ako jih ima več po jednoliko službenih let, razsodi žreb, komu je izstopiti. Izstopniki morejo zopet biti izbrani. Ako se mej časom jednega volitvenega razdobja izprazni jedno ali več zborniških mest, tedaj zbornica v štirinajstih dneh po izpraznitvi kacega mesta za prave zbornike pokliče one, kateri so ob zadnej volitvi v razpolu izstopivših zbornikov dobili po največ glasov za njimi. Kadar bi jih dobilo več po jednoliko glasov, tedaj razsodi žreb, ki ga potegne kdo izmed zbornikov. Kdor se tako pokliče, službuje samo do prvega volitvenega razdobja potem.

§. 3. Pravico voliti imajo: 1. oni trgovci in obrtniki, kateri uživajo vse državljske pravice, ter v okraji zbornice trgujejo, obrtujejo ali rudarijo, in to ali samosvojno ali so javni družniki s kom drugim, — potem oni, kateri so za načelnike ali ravnatelje, vodeč trgovinska ali obrtna podjetja na delnice, ako 2. od omenjenih podjetij plačujejo po toliko pridobitnega ali od rudarstva po toliko rudniškega davka, po kolikor ga volilska pravica zahteva.

§. 4. Volilci trgovskega odseka imajo svoj volitveni razred in volilci vsacega od vseh treh razdelkov obrtne zbornice imajo vsak po svoj volitveni razred, da so zatorej vsi volilci v štirih volitvenih razredih.

§. 5. V trgovski odsek imajo pravico voliti: Bankirji in menjači, trgovci, razpošiljači (spediterji), gospodarji blagovnih hranišč, trgovski opravniki, upni in zavarovalni zavodi, lekarničarji, železnocestna, ladijeplovna in druga prevozna podjetja, če se od jednega samega podjetja v Ljubljanskem stolnem mestu na leto plačuje konči (vsaj) po deset goldinarjev 50 kr. av. vr., a drugod po kranjskem zborničnem okraji po osem goldinarjev štiri-deseti kr. av. vr. pridobitnega davka brez priklada. V prvi razdelek obrtne zbornice (§. 1. a) imajo pravico voliti: plavežniki in samokovniki (gospodarji plavežev in samokovov), tovarničarji (fabrikanti), stavbinski obrti in vsi drugi obrtniki, kar jih od jednega ali od več obrtnih, v kranjskem zborničnem okraji stoječih podjetij na leto plačuje konči po sto goldinarjev av. vr. pridobitnega davka brez

priklada. V drugi razdelek obrtne zbornice (§. 1. b) imajo pravico voliti oni rudarji, kateri na leto plačujejo konči po štiri goldinarje av. vr. rudniškega davka. V tretji razdelek obrtne zbornice (§. 1. c) imajo pravico voliti vsi obrtniki in tovarničarji, kar jih ne sme voliti v razdelku velicega obrta, tudi trgovci, kateri nimajo pravice v trgovski odsek voliti, če vsak izmed njih plačuje na leto konči po štiri goldinarje 20. kr. av. vr. pridobitnega davka brez priklada.

§. 6. Kdor ima pravico voliti v več volitvenih razredih, more samo v jednem izmed njih glasovati; a na izvoljo mu je dano, da glasuje, v katerem razredu hoče. Ako volilee, predno rok ugovorom mine (§. 12), ne pove, v katerem razredu hoče voliti, in če ima v prvem razdelku obrtne zbornice ter ob enem tudi v jednem ali v dveh ali vseh treh ostalih volitvenih razredih pravico voliti, naj mu volitvena komisija spiše izkaznico in glasilnico samo za volitveni razred prvega razdelka obrtne zbornice; ima-li volilsko pravico v trgovskem odseku in tudi v družem ali tretjem razdelku ali v obeh teh razdelkih obrtne zbornice, naj mu izkaznico in glasilnico spiše samo za trgovski odsek; a če ima pravico voliti v družem in tretjem razdelku obrtne zbornice, dobode izkaznico in glasilnico samo za volitveni razred rudarskega obrta.

§. 7. Skupščine, društva, občine, rudarska društva in druge take skupne osebe imajo samo po jeden glas, katerega oddati ima pravico tist, komur zastop pristoji po zakonu ali po pravilih. V imenu ženskih ali takih osob, katere so pod zakrilstvom (jeropstvom) ali skrbstvom, ter imajo samo v svojih rokah kako trgovino ali obrt, izbira upravitelj njih posla. Ob nobednem drugačnem slučaju ne smejo voliti pooblaščenca.

§. 8. V prave zbornike se morejo izbrati samo oni trgovci in obrtniki, kateri so: a) avstrijski državljski, b) trideseto leto svoje dobe navršili, ter c) imajo uže konči (vsaj) tri leta vsa svojstva (lastnosti), kakoršnih je treba volilecu, in d) redno domujejo v zborničnem okraji.

§. 9. Ni izbirati ni izbrani biti ne morejo tisti, kateri po tedanjih zakonih ne smejo niti v občini izbirati ni izbrani biti.

§. 10. C. kr. deželna vlada kranjske zemlje postavlja volitveno komisijo, da volitve

menil, in da sem jaz moral stopiti s svojega stališča, ter javiti se, kakor navaden, smrten človek. Dolgo se je Hozarov norčeval z menoj zaradi uroka moje ženitve. Sonečka je delala nanj najprijetniji vtis, s čemer sem se jaz ponašal. Tri mesece je on bil namenjen bivati v Petrogradu in po navadi priti vsak dan k nam. Kakor trd štor sem se moral zdeti mojej ženi, v primeri s tem bliščočim diplomatom. Toda, sedaj jaz govorim tako, takrat mi pa še na misel nij prišlo. Jaz nijsem bil ljubosumen, kar bi bil mogel biti. Dopusčal sem Sonečko sprehajati in okrog se voziti s Hozarovim brez najmanjšega suma. Morebiti za to, ker Hozarov nij bil za-me navaden možak, temuč moj prijatelj in jaz sem mu verjel — ne, tudi zaradi tega ne, povedal sem uže, da sem od brezmiselnega nemira prešel k polnemu pokoju. Včasih sem zapazil kake vznemirjevalne poglede matere in sestre, a na to nijsem obračal pozornosti, oni si pa nijste upali povedati mi svojih teženj. Nekega dne, strašni dan — tresem se še zdaj, ko se ga

spomnim — se vrnem iz univerze. Sreča me sestra s tako prestrašenim obrazom, da sem nevoljno osupnil. Pride mi v glavo, da je morda kdo domačih nevarno zbolel. „Ali nijsi srečal Sonečke?“ me popraša. „Ne, ali je kam šla?“ „Šla se je sprehajati z Vladimirom in otrokom, uže davno, ob eni.“ „Kje je pa Arina?“ „Arino je ona nekam poslala, a ko se je vrnila, uže Sonečke nikjer nij bilo.“ „Čudno, kam da se je dala, morebiti se je šla voziti s Hozarovim,“ to je bil moj sklep z naivnim obrazom. Sestra me je tako pogledala, da me je zopet neprijetno prijelo. Nijsmo se vsedli obedovat, dasiravno je uže bila ura pet. Še nikdar se nij primerilo, da bi žena ne bila doma pri obedu in jaz se nijsem začel za šalo vznemirjati. Ura odbije šest. Jaz ne izdržim, ne črhnem nikomur besedice, vzamem klobuk in otidem. Mašinalno, ne dajoč si odgovora kako in zakaj, grem k Hozarovu.

„Gospod so odšli denes za granico,“ dobim od slug odgovor. Poslednji čas sem bil

jaz včasih pri Hozarovu in njegovi sluge so me poznali in ženo mojo tudi. Midva sva včasih pri njem tudi pila čaj. Hozarov je tedaj odšel ne poslovivši se, žene moje nij, moji domači so preplašeni. Istina je trkala v moj mozeg, a jaz sem jo uporno odmetoval. Dolgo sem brodil, ker nijsem smel iti domov, sram me je bilo domačih, a megleno upanje, da se je žena vrnila, vlekle me je slednjič k domu. Eden pogled na sestro in mater mi je dal vedeti, da je bil prazen moj up, toda jaz sem zagledal na mizi pismo, in kakor bi bil iz uma, se vržem nanj in ga razpečatim. Jaz čitam, roke mi trepetajo, črke skačejo pred očmi in slišim, kako nekdo v sobi tiho plaka.

Kaj je v pismu? Glasi se: „Petja, ko sem te ljubila, mi nijsi verjel, sedaj ti vidiš, da jaz nijsem sposobna, da bi me kdo varal: jaz ljubim družega in tedaj zapustim tebe. Teško mi je: ti in tvoji domači ste mi vsi tako mili, toda jaz ne morem drugače. Vladimira vzamem, on je revček, brez mene ne more biti. Ne proklinjaj me, vidno je osoda

privedi in izvrši. Volitvene komisije prvosednik je komisar, ki ga v to nareče trgovinski minister. Volitvena komisija ima v sebi te može: jednega občinskega svetnika Ljubljanskega mesta, šest zborničnih zastopnikov, in to tri prave zbornike trgovskega odseka in tri zbornike obrtnega odseka, ter vrhu tega tudi zapisovalca.

§. 11. Volitvena komisija volilske imenike sestavi na podlogi zborničnih spisov. Imeniki o volilcih trgovskega odseka in o tretjem razredu obrtnega odseka se posebe sestavljajo po davčnih okrajih. Imeniki o volilcih v prvem in drugem razdelku obrtnega odseka obsejajo ves zbornični okraj. V volilskih imenikih naj bodo ti predelki: a) volilčevo ime; b) njega prebivališče; c) kde je obrt; d) volilčev obrt; e) po koliko plačuje pridobitnega ali rudniškega davka; f) opomnja.

§. 12. Volilski imeniki, katere je sestavila volitvena komisija, naj se javno razgrnejo vsacemu na videž, ter ob enem bodi štirinajst dni nepréstopnega roka postavljeno za vzglaševanje kacih ugovorov. A volilski imeniki o trgovskem odseku in o tretjem razdelku obrtnega odseka se razgrnejo pri c. kr. davčnih uradovih in imeniki o vseh volilcih v prvem in drugem razdelku obrtnega odseka pri političnih oblastvih I. stopinje.

§. 13. O ugovorih razsoja volitvena komisija ter ona ta razsodila oznanja ugovornikom. Potem volitvena komisija spiše popravljeni volilski imenik, na čegar podlogi razda volitvene izkaznice in glasilnice, ki jih o pravem času volilec razpošlje s priloženim razpisom volitve, v katerem stoji, koliko in kakšnega razpola zbornikov je treba izbrati in kateri dan ter katero uro bode volitev. To ljubljanskim volilec razpošilja mestni magistrat, a vsem drugim po vsem zborničnem okraju razpošiljajo c. kr. okrajna glavarstva.

§. 14. Volitev se vrši javno. Kdor hoče voliti, treba da se poveri z izkaznico, in potem se mu daje na izvoljo, da izbira ali ustno, ali da svoje može na glasilnici zapisane sam poda volitveni komisiji, ali jej pošlje poleg izkaznice glasilnico, s svojim imenom podpisano. Nij treba, da bi glasilnice bile zapečatene. Volitvena komisija razsoja, ali so glasilnice veljavne ali ne.

§. 15. Vsak volitveni razred (§. 4.) sam za-se voli po toliko zbornikov, po kolikor jih pride nanj. — Različni volilski razpoli ne

smejo svojih glasov združiti samo v jeden volilski razpol.

§. 16. Volitveni razredi utegnejo voliti vsak posebe, in to v primernih presledkih časa, katere določi volitvena komisija.

§. 17. Mej tistimi, ki morejo biti izbrani v dotični volilski razpol, razsoja podpolovična večina glasov. — Kadar je po jednoliko glasov, razloča žreb, ki ga potegne kdo izmed volitvene komisije. Vse razsodbe, pristojee volitveni komisiji, imajo končno veljavnost.

§. 18. Volitvena komisija uradno razglasi, kdo se je izbral. Izbranim zbornikom daje volitvena komisija na znanje, da so izbrani. Če v osmih dneh od tistega dne, katerega je dokazano, da je to bilo izbrancu osobno vzglašeno, od njega ne pride volitveni komisiji nič izrecila, da hoče volitev prevzeti, tedaj se za izbranega šteje tist, kdor je v istem volilskem razpolu za njim dobil največ glasov. Kadar je po jednoliko glasov, razsodi žreb, ki ga potegne kdo izmed volitvene komisije. Volitvena komisija trgovskemu ministru po c. kr. deželnej vladi oznanja izbrane zbornike, pristavlja, iz kacega volilskega razpola je kateri.

§. 19. Volitve naj bodo vselej do zadnjega dne novembra meseca uže dovršene.

§. 20. Vloge, podajane volitveni komisiji, naj imajo napis: „Volitveni komisiji trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani“. Glasilnice in vse druge vloge, katere volilci pošiljajo volitveni komisiji, prenaša pošta zastoj, če se v napisu pristavi: „v volitvenih zadevah“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. novembra.

V **državnem zboru** je bil zopet enkrat jako važen govor slišati. Pri posvetovanji o prvi nagodbenej postavi, o banknem statutu, je govoril baron Kellersperg zoper ministerstvo. Njegov govor je silno senzacijo naredil in sploh se misli, da bode on naslednik Auerspergov. (Sodbo o njem glej v denšnjem našem članku-dopisu z Dunaja, ki ga za en dan zakasnenega prinašamo spredaj.) Kellersperg je dejal: Leta 1867 so me hoteli za nagodbo z Magjari za botra narediti ali nijsem hotel za to ceno ministerstva prevzeti. Dalje opomni na govor Antona Auersperga, ki je dejal, da le tujcu (Beustu) je bilo mogoče Avstrijo raztrgati (bravo na desnej!) Novembra meseca lanskega

leta je nam vlada rekla, da je dualistična banka v Avstriji nemogoča, a denes imamo na svoje začudenje dualistično bankno predlogo! V nagodbeneh predlogah on ne najde nič zboljšane, a mnogo slabšega. Minister Unger je v svojem govoru 28. novembra dejal, da bodo ministri pripravljenej vreči se s tarpejčne pečine v brezno, če bi bila nagodba slabša. Kellersperg misli, da bi se bili v obeh zbornicah može našli, ki bi bili boljše nagodbo naredili nego je ta. Govornik se boji, da bode upanje o popravljeni valute popolnem pokopano s to dualistično banko, če bodo tudi Magjari bankovce delali. — Za to je proti predlogam.

„N. fr. Pr.“ pravi: „To je bil denes žalosten, potr, melanholičen začetek nagodbeneh postav. . . V Kellerspergu je, to se je denes čutilo, govorila vlada zmožna opozicija. Ta opozicija pa je neusmiljeno bodla svoje orožje v največjo rano ministerstva“. Enako tožijo drugi ustavoverni listi. Nas more to le z dobrim upanjem navdajati.

Vnanje države.

Časopisi so začeli govoriti uže o **mirnih** uvetih, katere bode najbrž stavila Rusija, da bode za vojno odškodovanje vzela Armenijo, v Bulgariji in Bosni samostalne države vzpostavila, Črnogoro in Srbijo pa povečala. Za vse to ugibanje je še prezgodaj. Celo dunajsk dopisnik „Lloydov“ pravi, da dokler Rusija ne izvrši svojega programa, nij govora o mirovni uvetih.

Turški sultan živi v vednem smrtnem strahu, kakor poročajo iz Carigrada, vsem svetu nasproti je nezaupljiv in povsod vidi smrtne sovražnike. Tako je vladanje popolnem v roci kamarile, zlasti trojice: Mahmut Damat paše, Said paše, tajnika sultanovega, in pomorskega ministra Said paše II. Te tri pa ljudstvo sovraži.

Angleži se boje, da ne bi Turki in Rusi po končanej vojski brez njih in brez druge Evrope miru sklepali. Nemčija t. j. pruska dinastija pa tak separatni mirovni sklep podpira. Tudi Magjarom nij prav.

V **francoskej** zbornici se je uže parlamentni vihar začel. V seji 14. t. m. — kakor telegram poroča, je minister Fourtou živo pobijal nasvet naj se postavi odbor, ki bode preiskaval krivičnosti in zlorabe pri volitvah, ker ta odbor bi se postavil zoper vse oblasti. On naglašja, da je opozicija večje zlorabe pri volitvah počenjala in konča: Francoska hoče red mir in stalnost. Minister terja, da naj ostane Mac-Mahon brez kompromisa in pretrganja na svojem mestu, na katerem bode tudi ostal. Jules Ferry odgovori, da bi republikanci in druge države mislili, da so njih interesi v nevarnosti, če zmaga klerikalizem; nemško-italijanska zveza se je pripravljala. Duc Décazes odgovori, da to nij res. Ferry pravi, da Francoska družega razpuščenja

moja taka! Bodi velikodušen, pošlji mi pos v Pariz, poste restante, a ne misli, da bodem jaz tam. V Pariz ne grem, ne sledi mi, rajša položim roko na-se, kot da bi se vrnila.“

Pročitavši to pismo, sem vedel, da izgubim za vselej ženo in otroka. Vržem se na divan in preležim v nekakej letargiji cele ure. Slišim, kako skrbijo mati in sestra; pride doktor, pokladajo mi led na glavo, a jaz se ne morem dvigniti z nobenim členom. Črez nekaj ur vstanem, se oblečem in grem na univerzo.

Od tega dne sem začel živeti kot avtomat. Z domačimi nijsem govoril o njej besede, samo enkrat, ko mi je dejala sestra: „Kako je ona smela unesti otroka! Ali mar brez-nravna ženska more biti dobra mati; boljše bi mu bilo, da bi je nikdar ne poznal.“

Dasiravno te besede nijso bile meni rečene, sem vendar slišavši jih, vzela klobuk in odšel.

Od tega časa žene nijso več vzeli na je-

zik. Jaz se nijsem mudil dobiti jej pos in poslati ga, kakor je bilo pisano. Slediti jej, na to še mislil nijsem, da, kaj mi pomaga, če se ona vrne, če se pa ne vrne njena ljubezen. Vleklo se je leto kot cela večnost. Enkrat zapazim na obrazih domačih, da imajo nekake novice, koje se boje mi naznaniti. Zvedavost me muči, toda dolgo se premišljam povprašati jih. Slednjič po obedu sedem k materi, ter jih, ne dvignivši očij, vprašam:

„Kaj veste novega? Povedite!“

„Sonja je zdaj v vasi pri Ani Petrovni,“ mi odgovori ona.

„Sama?“

„Z Vladimirom.“

„Dajte pismo!“

Mati vstanejo in prinesejo pismo. Ana Petrovna piše z lastno jej posebnostjo, da se je pokazalo, kako nij Hozarov nič vreden, in da se je Sonja ločila od njega. Pristavlja, da se Sonja kesa, da jej je žal po izgubljeni sreči, da me ljubi kakor prej, nikoli si pa ne

upa sama narediti prvo stopinjo k pomirjenju, itd. Dokler sem čital pismo, nij trenil en sam živec na mojem licu. Davno sem ga uže pročitaj, a držal sem ga še v rokah in bil zamišljen. Hozarov je zavrgel Sonjo, — to je jasno. Njeno čuvstvo, njeno samoljubje je bilo žaljeno, zasmehovano; jaz sem vedel, kako je morala ona trpeti, a jaz sem se zmagnosno radoval. Zlo čuvstvo radosti se ukrade v moje srce, to minuto sem hotel, da bi ona trpela britko in da bi ne bilo konca njenemu trpljenju.

„Petja,“ mi reko mati, „odpusti jej. . .“

Jaz poskočim kvišku, kakor razžaljen.

„Nikdar! . . .“ zakričim.

Vzeti nazaj ženo, katera je bila z drugim. Ta misel se mi zdi neznosljiva. Jaz sem zakričal tako glasno, da je sestra priletela iz druge sobe. Pošepetavši z materjo pravi ona hitro:

„Ne, mama, taka žaljenja se ne odpuščajo, brat ima prav.“ (Konec prihodnjič.)

ne bode trpela. Seja se sklense z živo razpravo mej Targetom, Mitchellom in Gambetto.

Prejšnji dan je bila v Parizu in v Versaillesu vojska pripravljena. — "Temps" poroča, da je Bocher, vodja konstitucionalnih senatorjev, za republikansko ministerstvo izrekel se.

Domače stvari.

(Iz slovenskega Štajerja) se nam poroča, da bodo volitve za deželni zbor štajerski v kratkem razpisane: prvotne volitve se bodo baje vršile v mesecu decembru. Opozorujemo torej ondotne domoljube, da ne drže križem rok, ampak se varujejo kakovih zakotnih napadov protivne stranke.

(Prihodnja slovenska predstava) bode v nedeljo 18. t. m. in sicer se bode predstavljala igra s petjem "Kričmarica", v kateri prvič nastopi na novo sestavljeni pomnoženi ženski in možki pevski zbor dramskega društva.

(Streljanje s kapselnom in bolcem) na kegljiški čitalnične restavracije se bode zopet pričelo v ponedeljek 19. t. m. V strelskem odseku "Sokola" so gg.: F. Ravnikar, za načelnika, M. Armič, Iv. Dr. Juvančič, S. Noll in A. Steinmetz. Odbor vabi vse poprejšnje strelce in tudi druge prijatelje te zimske zabave k pristopu. — Streljalo se bode

v ponedeljkih in petkih zvečer od 7. ure naprej. — Dobotke za prvo streljanje bode preskrbel strelski odsek iz lansko leto ostalega denarja.

(V idrijske okolici) — tako se nam poroča — razsaja huda bolezen — vnetica v grlu, ki je uže mnogo mladine, a tudi starine pobrala. Te dni je na pr. na tej bolezni umrl na Vojskem (t. j. Visokem) tukaj dobro poznati omikani kmet Janez Lapajne, kateremu sta bila prej tudi dva sina umrla.

Razne vesti.

* (Razbojnici na Hrvatskem.) Kakor se iz Pakraca telegrafira "Obzoru", so tam trije v vojaške plašče zaviti in z dvocevničnimi puškami oboroženi tolovaji v vasi Govedopolji, občine Uljanik, napali vaškega krčmarja in mu vzeli 140 gld. Tudi v bližnjih dveh hišah so ropali.

* (Rusk kapetan Stokvič), ki je branil 23 dnij izročeno mu tvrdnjo Bajazid proti Izmaj-paševi nadsili prav hrabro, dobil je od vlade za to svoje junaštvo posebno nagrado. Povzdignili so ga za majorja, dali mu sv. Jurja red in dosmrtno penzijo 800 rubljev. Njega otroke pa bode vse odgojevala država na svoje troške.

Zahvala.

Prisrčno so zahvaljujem v imenu vse šolske mladeži gospodu Ivanu Licenu, predsedniku kraj. šolskega sveta v Rifenbergu, za vse knjige Matične in one družbe sv. Mohora, podarjene šolske knji-

znici. Tudi pristavim željo, da bi g. Licen ostal i v bodoče tako goreč podpiratelj in zvest prijatelj domačej šoli in jej ne odtegnil svoje pomoči.

V Rifenbergu, 12. nov. 1877.

Ambrož Poniž,
učitelj.

Umrli v Ljubljani

od 8. do 12. novembra:

Marija Matičič, delavčeva soproga, 68 l., v bolnici, za rakom. — Jakob Bricej, delavčev sin, 8 l., v bolnici, za gnojno mrzlico. — Franjca Snaj, delavka, 29 let, v bolnici, za sušico. — Gabrijela Pamer, tovarnarjeva soproga, 37 let, na mestnem trgu, št. 10, za izgubo krvi. — Marija Mandel, pekarjeva vdova, 48 l., na poljanske cesti št. 25, za oslabljenjem. — Rok Pevšek, slikar, 40 l., v bolnici za sušico. — Ana Pamer, tovarnarja otrok, 1 dan, prinešen iz Zaloga v Ljubljano, mestni trg št. 10, za pomanjkanjem krvi. — Marija grofica Korinski, c. kr. vladnega svetnika otrok, 8 mes., na bregu št. 18, za otrpnenjem možgan. — Anton Phavec, učiteljski kandidat, 19 l., v bolnici, za osušenjem sapnika. — Rok Alijančič, fotograf, 57 l., v bolnici, za otrpnenjem možgan. — Marija Kupec, gostilničarjev otrok, 2 1/2 l., v Vegovih ulicah, št. 12, za rudečico.

Dunajska borza 15. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	63	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	45	"
Zlata renta	73	80	"
1860 drž. posojilo	112	"	"
Akcije narodne banke	827	"	"
Kreditne akcije	203	90	"
London	119	15	"
Napol.	9	58 1/2	"
C. kr. cekini	5	69	"
Srebro	106	10	"
Državne marke	58	95	"

Tržne cene

v Ljubljani 14. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr.; — rez 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 63 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — prosó 5 gld. 53 kr.; — koruza 6 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masia kilogram — gl. 94 kr.; — maas — gld. 80 kr.; — špoh frišen — gld. 62 kr.; — špoh povojen — gld. 70 kr.; jajca po 2 1/2 kr.; — mleka litar 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Centralni bureau trštvu z blagom in pridelki!

tudi
za pridelke gospodarstvene, obrtske, rudniške in gozdniške!

Nakupuje in prodaje se blago in deželni pridelki za prekupe, zaloge za poskušnje in naročila, tudi se mogó takoj dati vsakovrstne predplače v gotovini; za kakova večja podjetja je na razpolaganje obilno naloženega denarja, kateri se more prejemati gotovo in točno. Občna trgovaška agentura za uvažanje in izvažanje z zastopstvi v naših in v tujih deželah ter sô častnimi zvezami z vsemi večjimi kraji za obrtstvo in s pristanišči vse Evrope: Leo Binder, Wien, Kärntner-Ring 1, & verl. Kärntnerstrasse 55, (na Dunaji ustanovljena od l. 1854).

Posebni oddelek človekoljubnemu zavodu za uradnike in namestenja v višje službe za oba spola.

Iščočje službe,

v trgovske, tehnične, gozdniške, kmetijske, kulturne, obrtske, umeteljske, muzikalne, perske, vednostne, učiteljske in odgojiteljske stroki — obeh spolov, v zadnji tudi z znanjem jezikov, petja in muzike, pripravljamo in oskrbuje moze mnogo let s priznano solidnostjo in strokovnjastvom čestitim gospodom principalom, obrtnikom, zavodom, društvom, visokej gospodi in družinam, prav kakor želé itd. v največjo zadovoljnost in brezplačno; pri tem ne gledamo, da se z denarjem okoristimo, nego to opravljamo zgolj iz človekoljubnih namenov ter žrtvujemo vse svoje moči, da dosežemo svojo humano svrho.

Leo Binder, (278—5)

glavni agent, lastnik in utemeljitelj tega človekoljubnega zavoda, (Wien, Stadt, verl. Kärntnerstrasse 55).

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Evropa: Linschinsky iz Grada.
Pri Slonu: Kronberger iz Dunaja.
Hönigman iz Varsave. — Havel iz
Ljubna. — Kokoschnek iz Dunaja.
Jelovšek iz Grada.
Pri Maillet: Katz iz Dunaja.
Matsunovic iz Doljenskega. — Fux iz
Gornjskega. — Berger iz Trta.
Pri Zammerl: Lenovič iz Zagreba.

Tucl.

14. novembra:

Proti plači na mesečne obroke! Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot: podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine, lovske slike in portrete v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec
nad 20 gld. " " 2 gld. " " "

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri-
lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(343—1)

Ivanu Giontiniju
v Ljubljani.

Svarilo in razjasnitev!

Nigdar

še nij noben kozmetičen izdelek prouzročoval z velikan-
skimi svojimi uspehi tolake

pozornosti,

kakoršno si je pri vseh prilikah zadobil

Winkelmayerov

toričen cvét,

kajti po njem so komaj 15 letni mladeniči uže nosili takove
brade, kakor njih ne vidis pri ljudeh v moškej dobi, plešee, kjer uže več
let nij bilo najmanjše dlavice, zaraste so se zopet in gále
krepke in goste lase.

Nij se dakle čuditi, ako so kmalu prišla vsakovrstna ponare-
janja mej svet. Največ pa slepari občinstvo nek tukajšnji trgovec, ki napravlja
mojemu slični cvet pod istim imenom, v čemer ga je, se ve da le slabo poučil
hlapec, katerega sem odpravil iz svoje hiše.

Celo „Wiener medizinische Zeitung“ izreka, da ima Winkelmayer
najboljši toričen cvet.

Prosimo dakte, da nikedo ne pozabi povsodi le zahtevati
Winkelmayerov toričen cvet, kakor tudi vse ostale to-
rične izdelke.

Cene: Steklenica toričnega cvéta 90 kr.; piskrček toričnega
mazila 50 kr.; piskrček z brilantinom, ki brado dela lepšo in volnejšo
40 kr.; torično olje 40 kr.; torično vosčeno mazilo 30 kr.; to-
rično mazilo za brado 20 kr.; Eau Athenienne, najboljšo sredstvo
zoper ljuje na glavi, 50 kr.; purgin, vegetabilno sredstvo, ki osivelej
bradi dá zopet prvotno barvo, 1 gld. — Purgin je napravljen brez miera-
ličnih zmesij in nij dakle prav nič škodljiv.

Razposiljati se mogo samo naročila, ki presegajo 1 gld. — Za vsako
steklenico naj se pridene 10 kr. za priredbo.

Centralna razpošiljalna zaloga: (287—6)

J. WINKELMAYER,

Wien, 6. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 und Stumpergasse Nr. 13.

Podružnice na Dunaji: M. Hauptner, frizér, Schottenring, na oglu Gnečginih ulic in Filip Neustein, lekarnica
pri sv. Leopoldu, v mestu, Plankengasse.

V Pešti: J. v. Török, lekarnar v kraljevi ulici 7. V Pragi: J. Fürst, lekarnar. V Brnu: F. Eder, lekarnar. V
Gradcu: H. Kiehlhauser, lekarnar. V Temesvaru: Ernst Jaromiez, lekarnar. V Balausenburgu: Szeky Miklos, lekarnar.
V Gyongyösu: Ferdinand Mersits, lekarnar.

Lastnoda in tisk „Narodne tiskarne“.